

אחוריים לטהל אורי זוהר מפנה בבוך את עכוזו לעבר צלם העיתונות, באחד מרגעי-השפל של הופעתו במוצאי-שבת.

נציג המורדים אורח בשם ג'יט עלה לבמה, להסביר לאורי זוהר ש"לא כולנו טיפשיים", אך זוהר החזל לזעזע לו, הגביר את זעם הקהל.

"זה לא פיירי", קרא זוהר, "אני כאן באור, ואתם בחושך. נראה שמישהו מכאן יעלה על הבמה!" גבר בגיל העמידה, סולידי ותרבותי, קיבל את האתגר. הוא עלה על הבמה, הציג את עצמו כג'יט. ואז עשה זוהר את הטעות הפטאלית שלו: הוא המשיך להיות שחצן, והחל מתבדח על חשבון האיש. הקהל התקומם, נסער מן העלבון. ג'יט ניגש אל המיקרופון, הכריז בשקט: "מר זוהר, יש לי הרגשה שאתה חושב שכולנו טפשיים. אתה טועה."

אורי זוהר נראה כמו באלון מנוקב. ידידו דן בן-אמוץ, שישב באולם, עלה לבמה, בנסיון נואש להציל את חברו. הוא ניסה להסביר כי מה שאורי זוהר הציג היה טלאפס-טיק, שאמנם לא נוסה עדיין בישראל אבל מקובל בעולם. זה הרגיו עוד יותר את הקהל: "שילמנו כסף טוב! אל תעשו נסיונות עלינו!"

★ ★ ★

לקהל נשבר

כמפמר הערב הכין זוהר את בן-חסותו, אייבי נתן. זה היה פשוט, כי זוהר עצמו נמנה עם קבוצת אנשי-סניט שבנו את דמותו של אייבי. אחרי שאכלו אצלו במשך שנים, הם הכניסו אותו לאופנה, הפכוהו לחביב הברווזים התל-אביבית.

כשם שזוהר לא הבחין בשאר השינויים שחלו בשנה האחרונה, לא הבחין גם בנינוי שחל במעמדו של אייבי. החידוש הראשון עבר, האופנה חלפה. נשארה רק התעמולה הכאורגנית של יושבי כסית, שנשארו נאמנים לאייבי, ושהבטיחו לו מקום בדפי העיתונות.

זוהר סמך על אייבי שילהיב את הקהל. אך הקהל נשאר אדיש. כשהופיע אייבי על הבמה, עוד ציפו האלפים הממוררים כי זהו קטע-בידור, והיו מוכנים לצחוק. אבל כשאייבי התקשקש להופיע כאיש-ציבור, לספר ברצינות על שש הדקות ההיסטוריות שנמצא ליד אינדורה גאנדי, הוא הגדיש את הסיאה. לקהל נשבר.

שלושת אלפים צופים קמו נגד הבדרן וצעקו: "רמאות!"

את שערו, פונה אל הקהל ואומר: "נכון שאני יפה?" הקהל נענה באדיבות. ככל שהצליח לצבור הכנסות במופעים כאלה, כך גדל כסחוגו העצמי. כמו כמה אנשים אחרים בעולם הבידור, השתכנע כי הקהל יבוא לראות אותו, ויהי מה. מפני שאין לו מה לעשות. באמריקה נעזר בדרן מסוג זה בצוות יקר של כתבים וסופרים, הממציאים לו בדיחות, מכינים לו את התמליל. זוהר, שלמד זמן-מה פילוסופיה, חשב שאינו זקוק לזה. השבוע נסתבר לו שטעה.

★ ★ ★

הקהל ציפה לתמורה מזאה

אין פחורה זולה יותר בישראל של ראשית 1967 מן אשר בדיחות. הבדיחות ניתכות מכל עבר. הציפורים מצייצות אותן מן הגנות. בדיחה שנראתה כנועזת לפני שנתיים, ושבדרן יכול היה לספרה מעל הבמה ולהחשב למהפכן נועז, נעשתה כיום סחורה ללא-ביקוש. חוץ מזה ישנו מיתון. זוג ששילם פעם 30 ל"י לבילוי של כמה שעות, מתחיל להתייחס עכשיו אל הסכום הזה כאל כסף. בשביל 30 לירות הוא רוצה לקבל משהו. לא רק כמה

שיא ההומור בערב עגום זה היה: השלכת ערו גת'קום לפרצופו של אורי זוהר. אבל הפעם החוכמה הזאת לא הצליחה להצחיק את הקהל.

לזוהר צונסק

בדיחות חבוטות, ואפילו לא את מראה עכוזו של הבדרן, המושט אל הקהל כהתחממות עילאית. כל זה נתברר, לפתע פתאום, בדקות הראשונות של שנת 1967, בתוכנית-חצות של אורי זוהר ב"היכל התרבות בתל-אביב. קהל של אלפים נהר אל האולם, שילם 15 ל"י לנפש; מילא לא רק את 2500 המקומות של האולם, אלא גם את הכסערים. כי "לא היה מה לעשות", ומי שלא הוזמן למסיבת סילבסטר (ראה כתבה), הרגיש צורך דחוף להתברר.

מה שאורי זוהר הגיש הפעם היה מה שהיה רגיל להגיש כל פעם. אלא שהקהל ציפה ליותר. הוא ציפה לתמורה מלאה לכספו, הוא ציפה לגאלה של סילבסטר, שיצדיק את תסרוקות-ההדר של הגברות, מלכות-הערב של הגברים. הוא לא היה מוכן לבלוע את הבדיחות הנדושות, את השחצנות ואת להטוטי-הילדים. הוא נשאר קר, וקרירותו השפיעה יותר ויותר לרעה על זוהר.

★ ★ ★

"אל תעשו נסיונות עלינו!"

בהפסקה ניתנה רשות-הבידור לצופים. הם אמרו איש לרעהו שהם מאוכזבים. שרימו אותם. שעושים מהם צחוק. על כן, כאשר עלה שוב אורי זוהר על הבמה,

ע"ד כה זה קרה רק בחלומות-הבלהות של אמנים, ששתו יותר מדי לפני שהלכו לישון בשעות הקטנות של הלילה.

השבוע זה קרה במציאות: קהל אלפים התקומם נגד בדרן שעמד על הבמה, שפך עליו קיתונות של דברי גנאי ולעג, ולא היה חסר הרבה כדי שמישהו מן הקהל יתנפל על הבדרן האומלל, ויפגע בו פגיעה גופנית. האיש שזה קרה לו, השבוע: אורי זוהר.

★ ★ ★

"נכון שאני יפה?"

במשך שנים התנהג הקהל הישראלי שותרי-הבידור ככבשה תמימה. הוא נהר לכל מופע, בכל מחיר. הוא צחק בציינות כשאמרו לו לצחוק, מחא כפיים כשאמרו לו למחוא. אם הבדיחות נראו כתפלות, או התוכנית כקלושה, אמר לעצמו: בודאי אינני מבין בזה. הבדרן מבין יותר טוב. באווירה זו התפשטה בחוגי הבידור תופעה של זיוול בקהל, שהחל גובל בהפקרות. תוכניות נקבעו כלאחר יד. המחירים נעשו מפולפלים יותר ויותר. אנשים נדרשו לשלם עשר ואף 15 לירות כדי לראות את הבדרן בהופעתו, נהנה מעצמו על הבמה, לשמוע כמה בדיחות גסות.

נתקעו במעברים, שהיו זחוסים מעל למותר על-ידי צופים, ששילמו כסף מלא אך לא מצאו מקומות-ישיבה. עברו דקות ארוכות של דחיפות ורעש, עד שהסדר הושב על כנו.

היה לפניו ים של פנים עוינים. מישהו צעק: "בוז! גועל נפש!" זוהר לא תפס עדיין כי זהו המיפנה של הקאריירה שלו. הוא ניסה עוד להתבדח. 15 שנה חיכינו שמישהו יצעק "בוז!" השיב, "יעלה האיש הזה ויקבל את עוגת הקרם ככתנה — ולא בפרצוף!" עשרות קולות נענו לו מהאולם: "בוז! בוז! רמאות!"

הקהל מתפרע

אחד מן הנהגים העיקרים מן הפרוספריטי הממושך היה אורי זוהר, שהגיע להכנסות של אלפי לירות בערב אחד. תמורת זה נתן לקהל את עצמו. זוהר, צעיר מוכשר שהצליח על הבמה הקלה (בצל ירוק) ובסרטים (עלייה מזרחית). ניסה את כוחו כבדרן-יחיד בערב-ביום של החמאם. הוא נעזר בבדיחות שנלקטו פה ושם, ושנראו אז נועזות. כשלא היה לו מה להגיד, היה מחליק